

خارج الفقہ

۱۰-۷-۱۴۰۱ فقه اکبر ۲

۱ (مکتب و نظام قضایی اسلام)

دراسات الاستاذ:

مهدي الهادي الطهراني

- پیش‌گفتار

- « کتاب القضاء » یکی از بخش‌های شناخته شده‌ی فقه از گذشته تا حال محسوب می‌شود. در کتاب « فقه الرضا » که منسوب به امام هشتم حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام (۲۰۲-۱۵۳ ه. ق) است، (۱) بحثی تحت عنوان «باب القضاء و احکامه» وجود دارد. (۲) آنچه در این بخش از فقه معمولاً مورد بحث قرار گرفته به «شرایط قاضی»، «آداب قضاوت»، «کیفیت صدور حکم» و «چگونگی دادخواست و رسیدگی به آن» ارتباط دارد.

كتاب القضاء

- (۱) ظاهراً این کتاب از آن «علی بن الحسین بن موسی بن بابویه» پدر مرحوم صدوق صاحب من لا یحضره الفقیه باشد.
- (۲) ر.ک: علی اصغر مروارید، سلسله الینابیع الفقهیة، ج ۱، صص ۶-۱.

روش بحث کتاب القضاء

- روش بحث
- در این موضوع به سه شیوه می توان تحقیق را سامان داد:

روش بحث کتاب القضاء

- 1. روش سنتی: در این شیوه همان مطالبی که در کتاب های گذشتگان و اکثریت فقها وجود دارد، مورد بررسی قرار می گیرد و حاصل آن، تهیه ی تحقیقی با شیوه ی قدما در زمان حاضر بر اساس مبانی معاصر اصولی و فقهی خواهد بود.

روش بحث کتاب القضاء

- 2. روش سنتی تکمیل شده: در این شیوه مطالب کهن با افزونه‌هایی متناسب با پرسش‌های موجود مطرح می‌شود و بر اساس مبانی معاصر مورد بررسی قرار می‌گیرد و مجموعه‌ای کامل‌تر بر اساس شیوه‌های کهن به دست می‌آید.

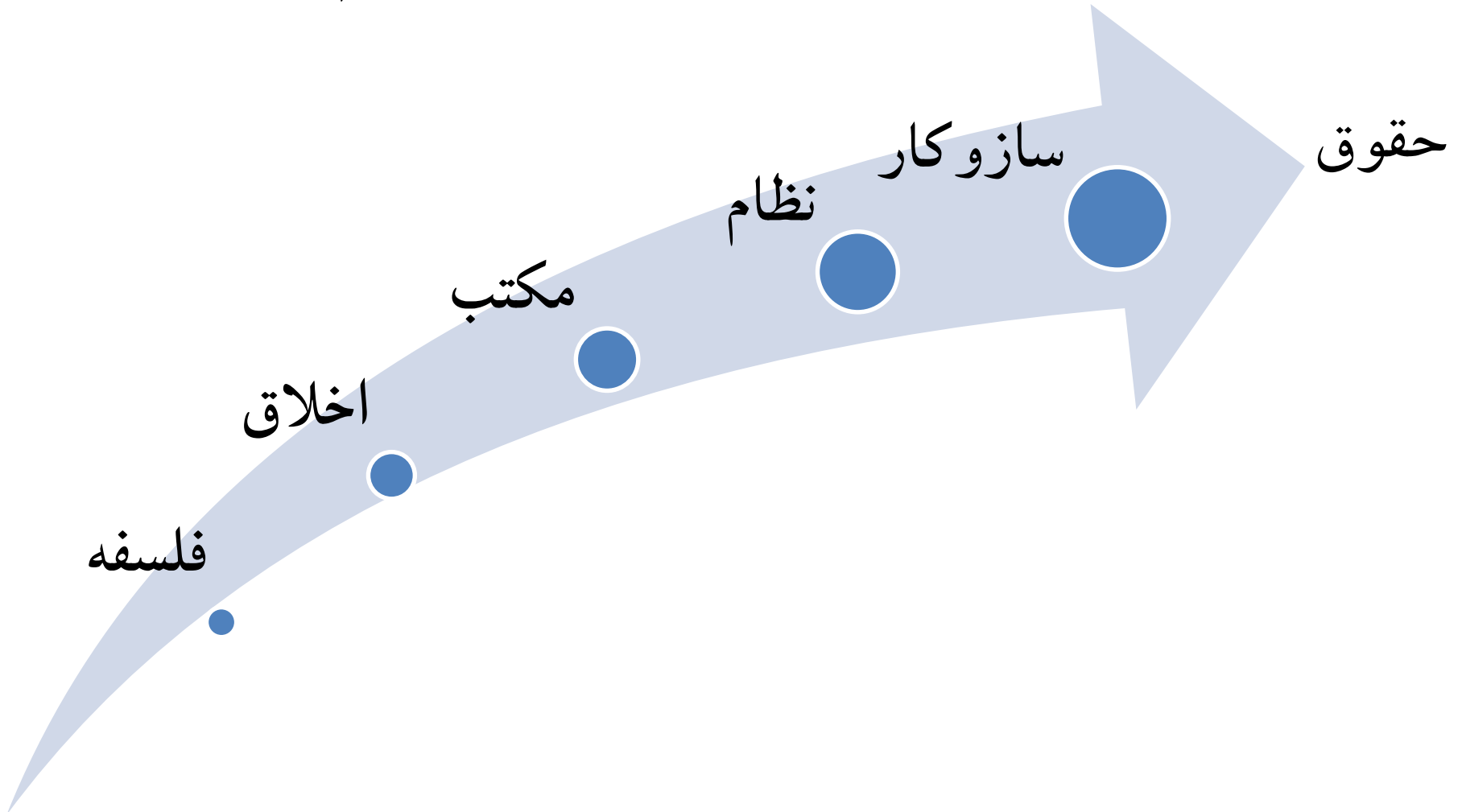
روش بحث کتاب القضاء

- 3. روش نوین: در این شیوه به ترسیم «مکتب و نظام قضایی اسلام» بر اساس «نظریه اندیشه مدون» پرداخته می شود و حاصل آن، مجموعه ای مشابه با مطالبی است که در کتاب «مکتب و نظام اقتصادی اسلام» (۳) عرضه شده است.
- (۳) مهدی هادوی تهرانی، مکتب و نظام اقتصادی اسلام، مؤسسه فرهنگی خانه خرد، چاپ اول، ۱۳۷۸.

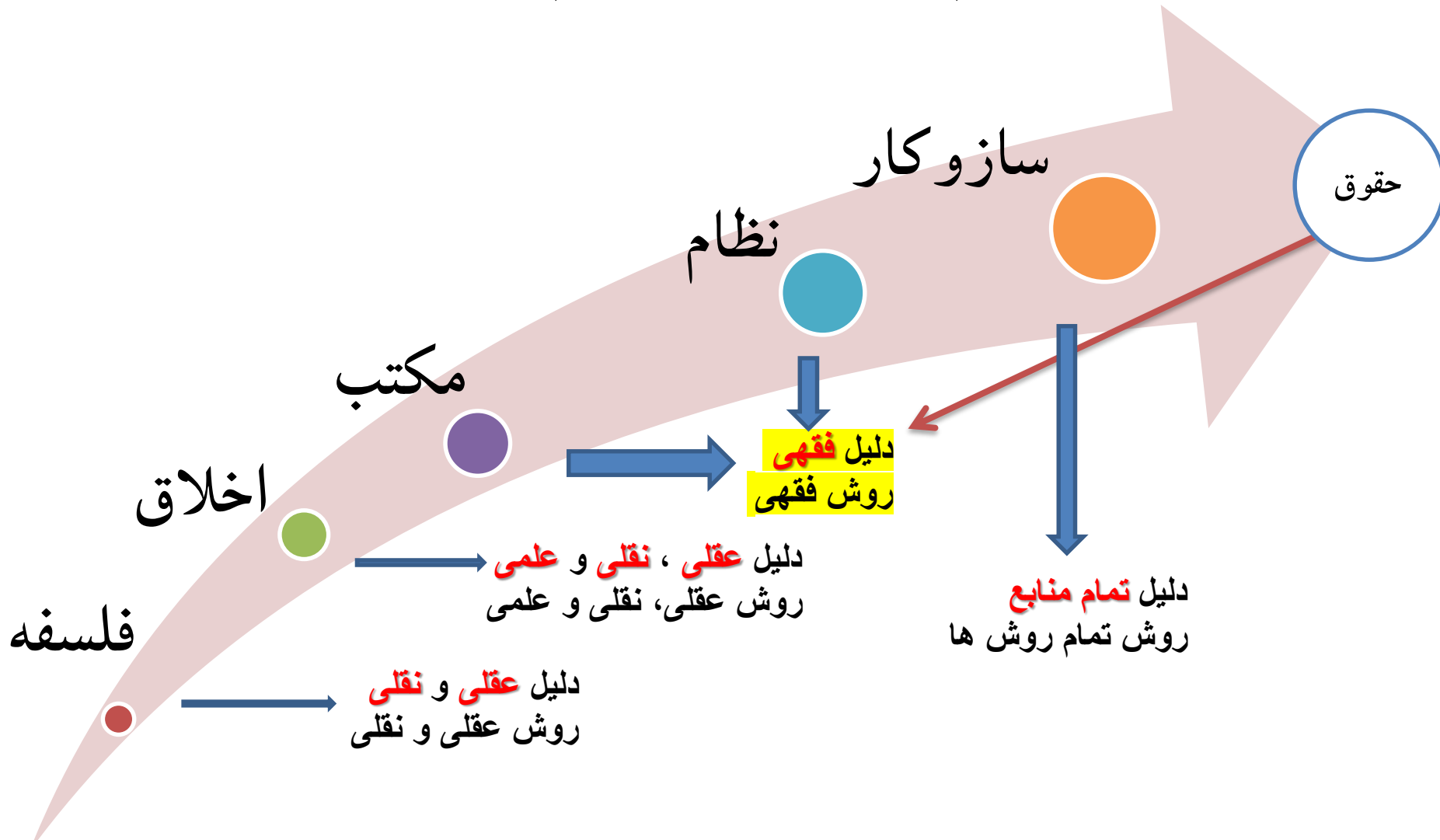
روش بحث کتاب القضاء

- ما در این بحث با توجه به امکانات و شرایط موجود در **کتاب قضاوت و قاضی** به تصویری کلی از «مکتب و نظام قضایی اسلام» بسنده و تحقیق را بر شیوه ی **دوم** استوار کردیم.

سیستم اسلامی

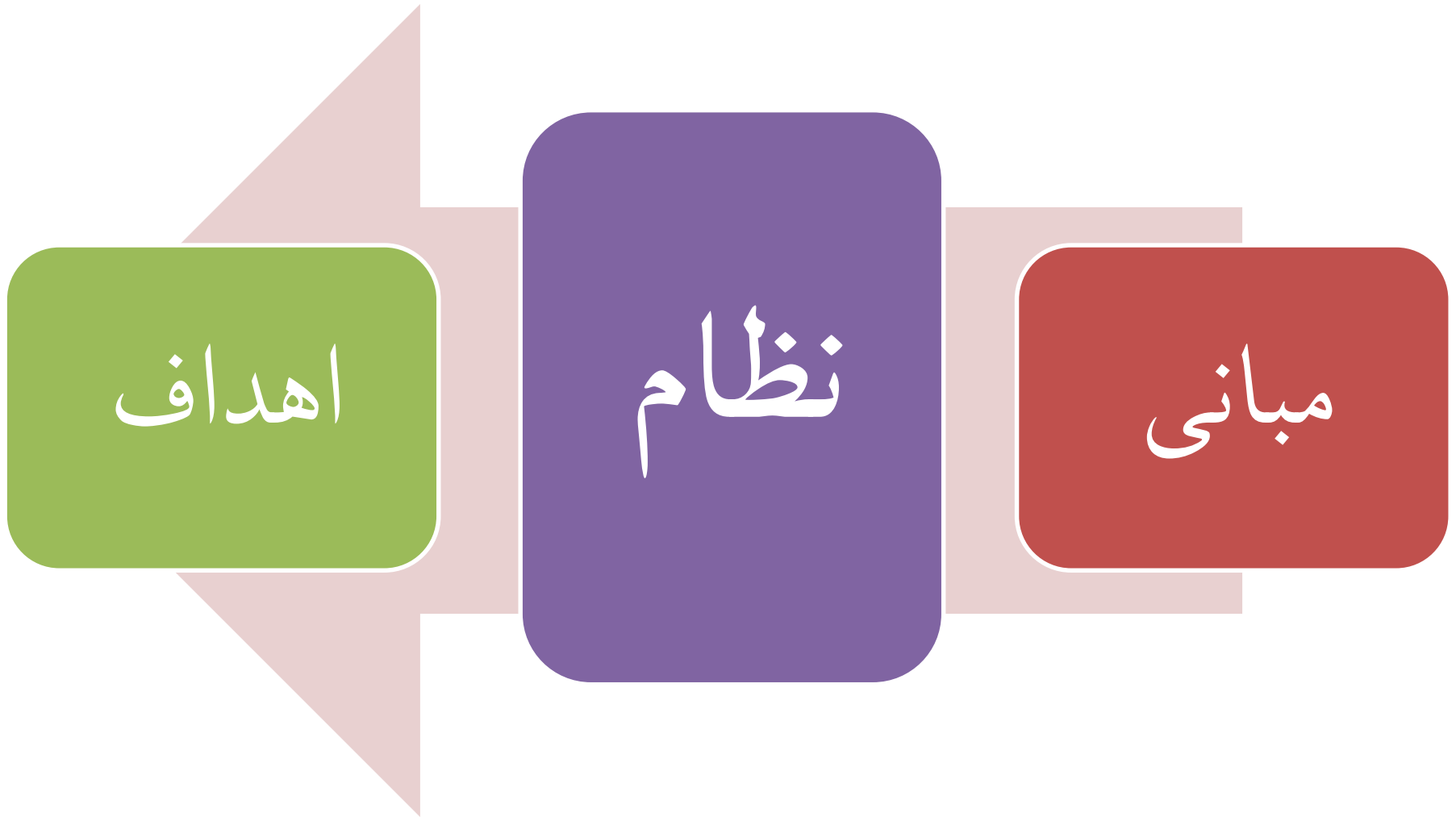
سیستم اسلامی در عالم اثبات

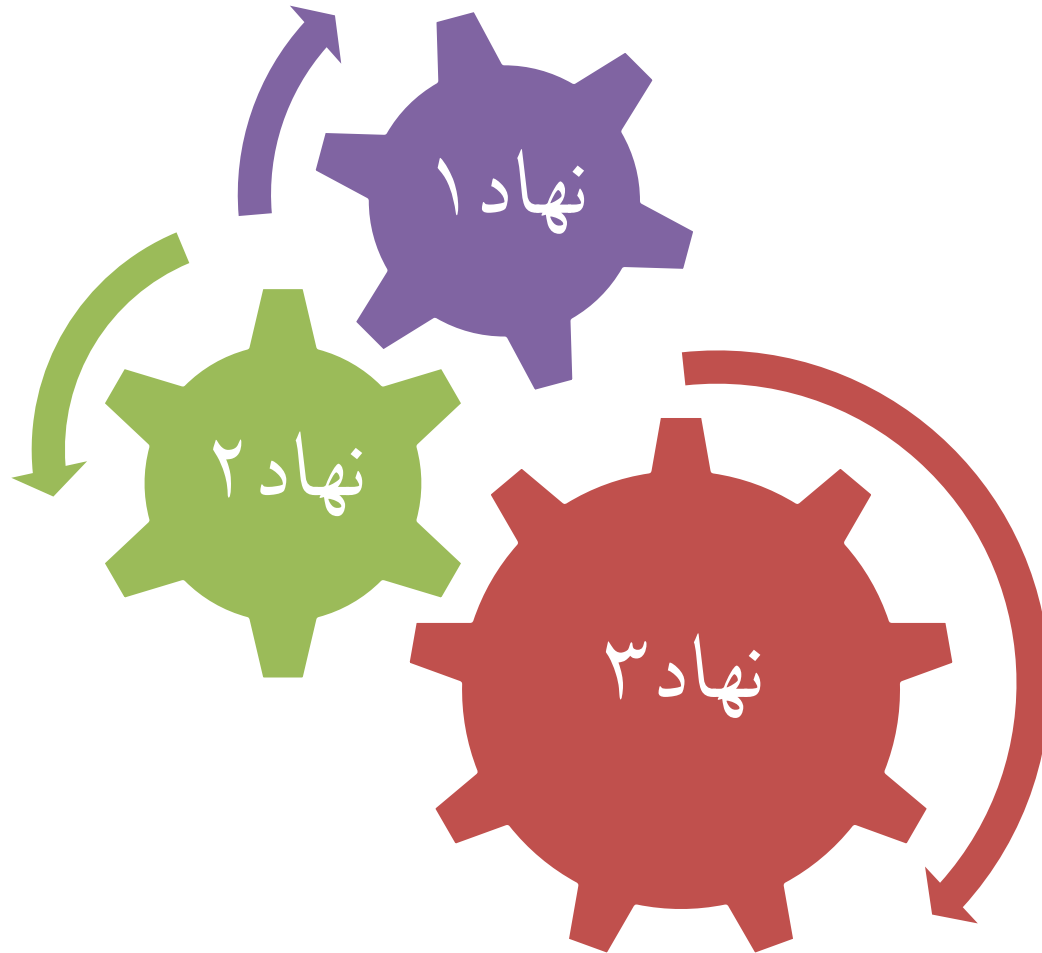

اهداف

مبانی

نظام (دستگاه نهاد های جهان شمول)

- الگوی رفتاری تثبیت شده‌ای که انتظار می‌رود توسط یک شخص حقیقی یا حقوقی تحقق یابد.

مکتب و نظام قضایی اسلام

اهداف
مکتب
قضایی
اسلام

نظام
قضایی
اسلام

مبانی
مکتب
قضایی
اسلام

اهداف مكتب
قضايي اسلام

مباني مكتب
قضايي اسلام

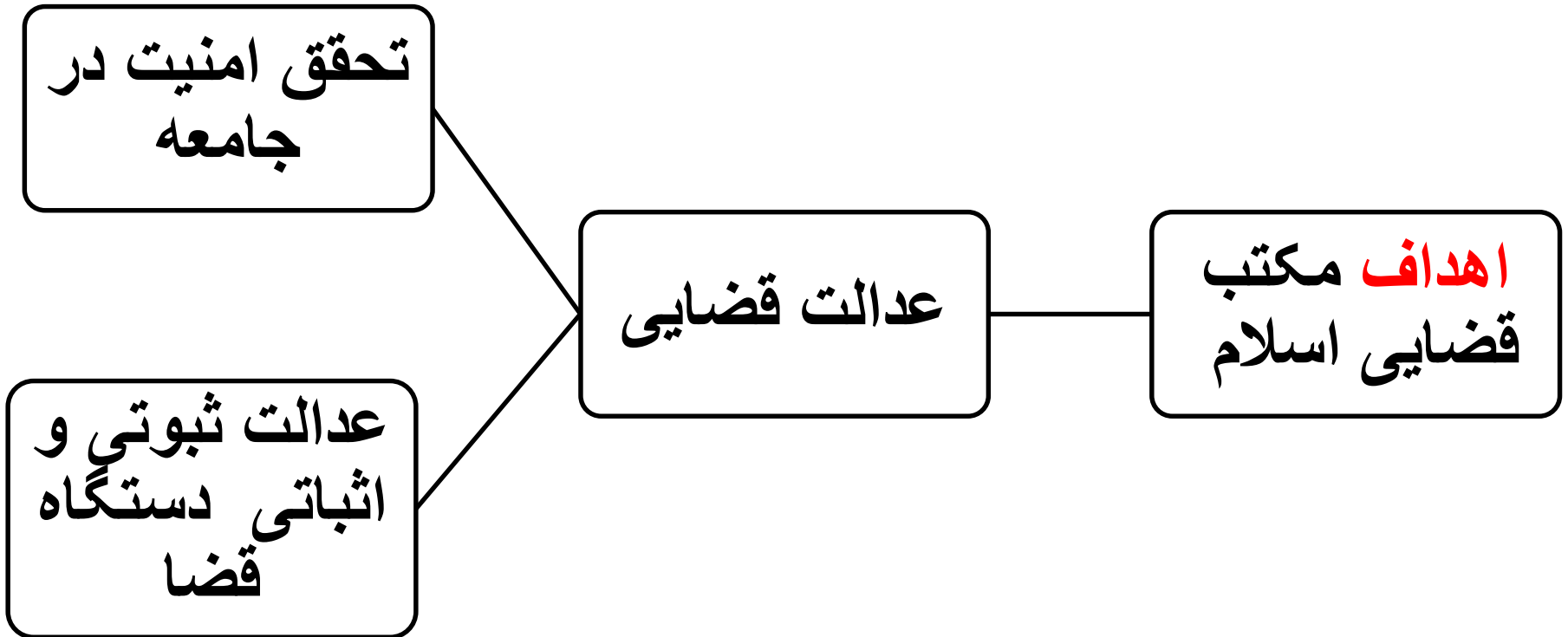
تحقق خارجي

مبانی مکتب
قضایی اسلام

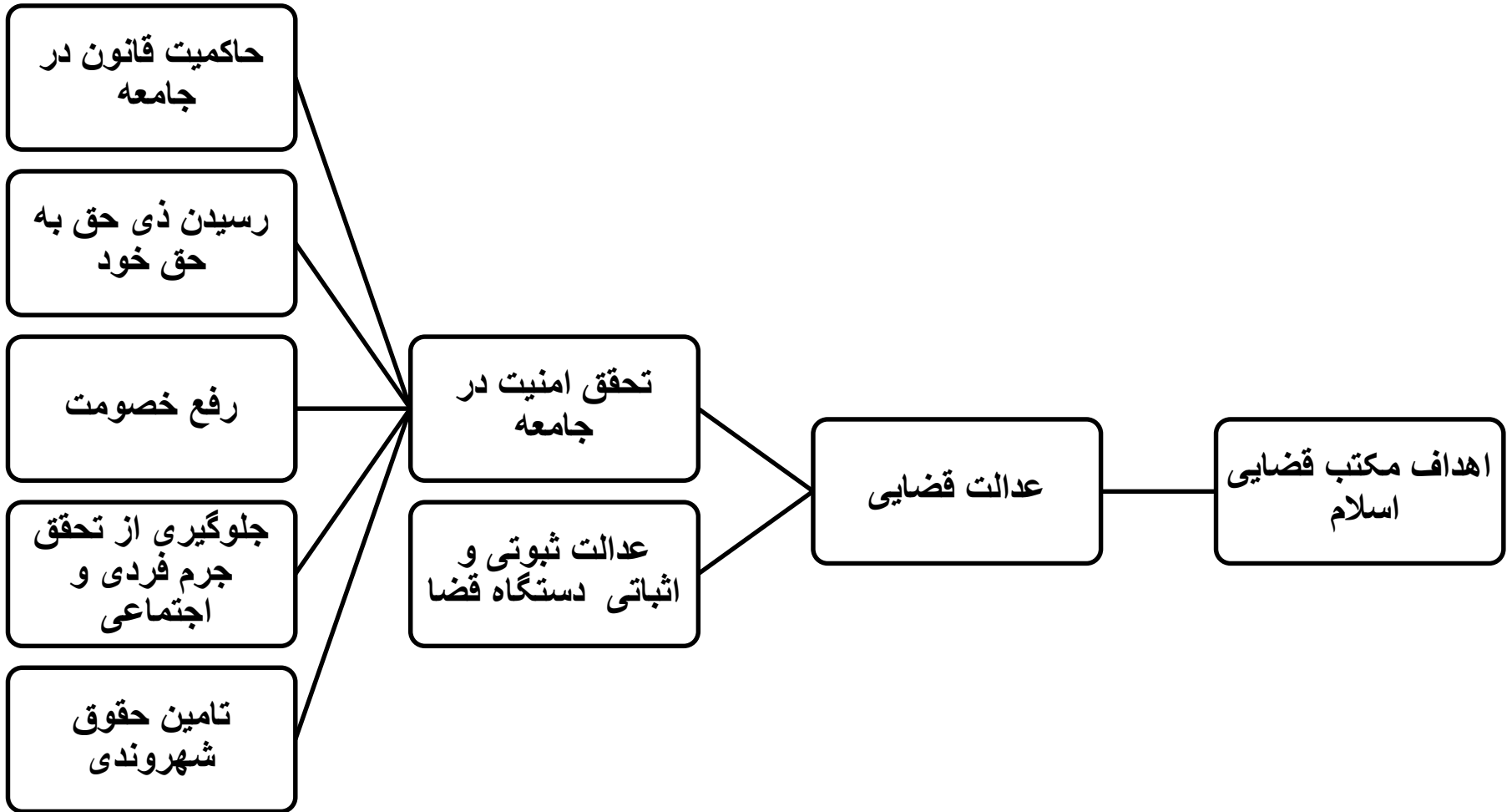
اهداف مکتب
قضایی اسلام

تحقیق علمی

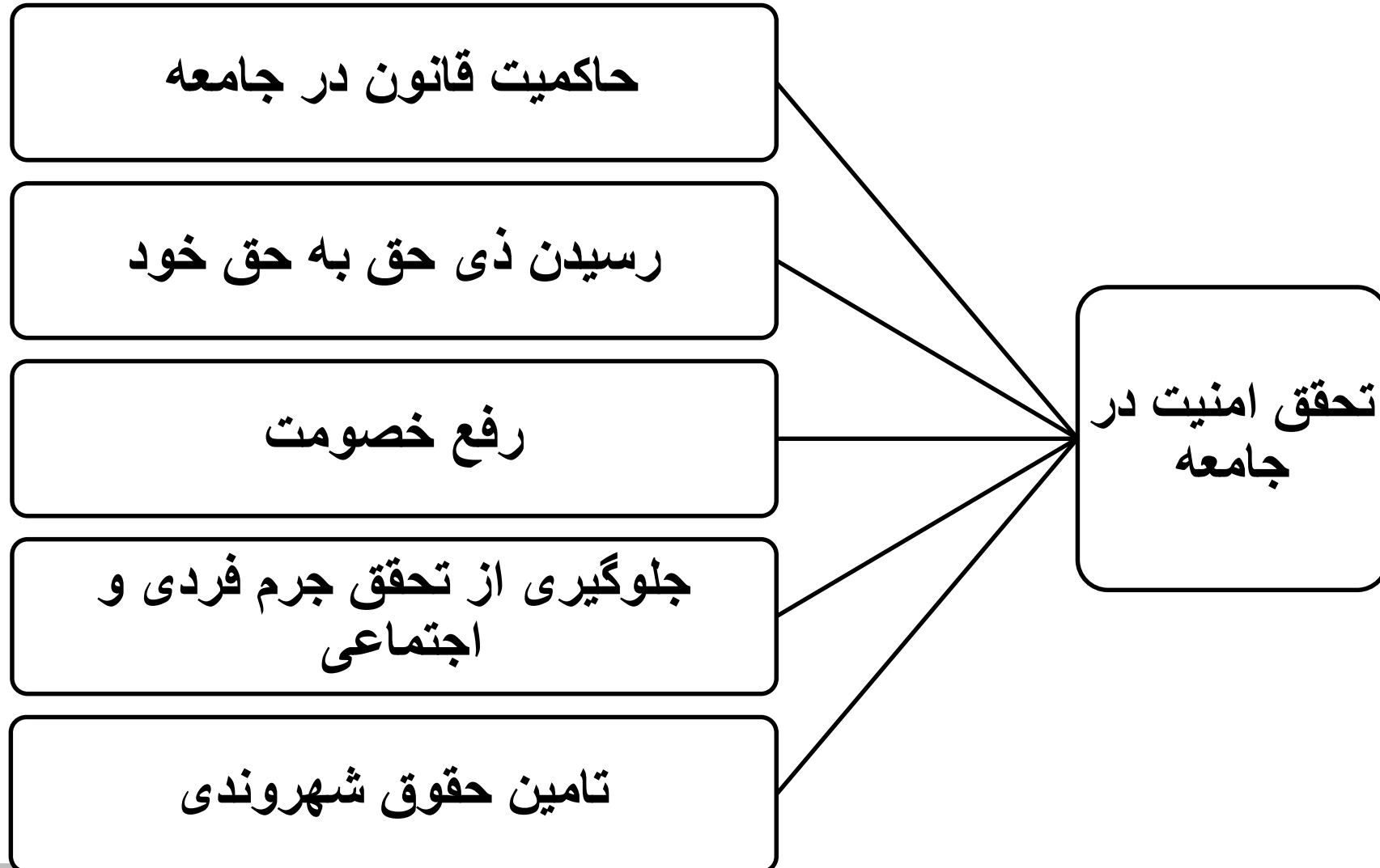
اهداف مكتب قضايي اسلام

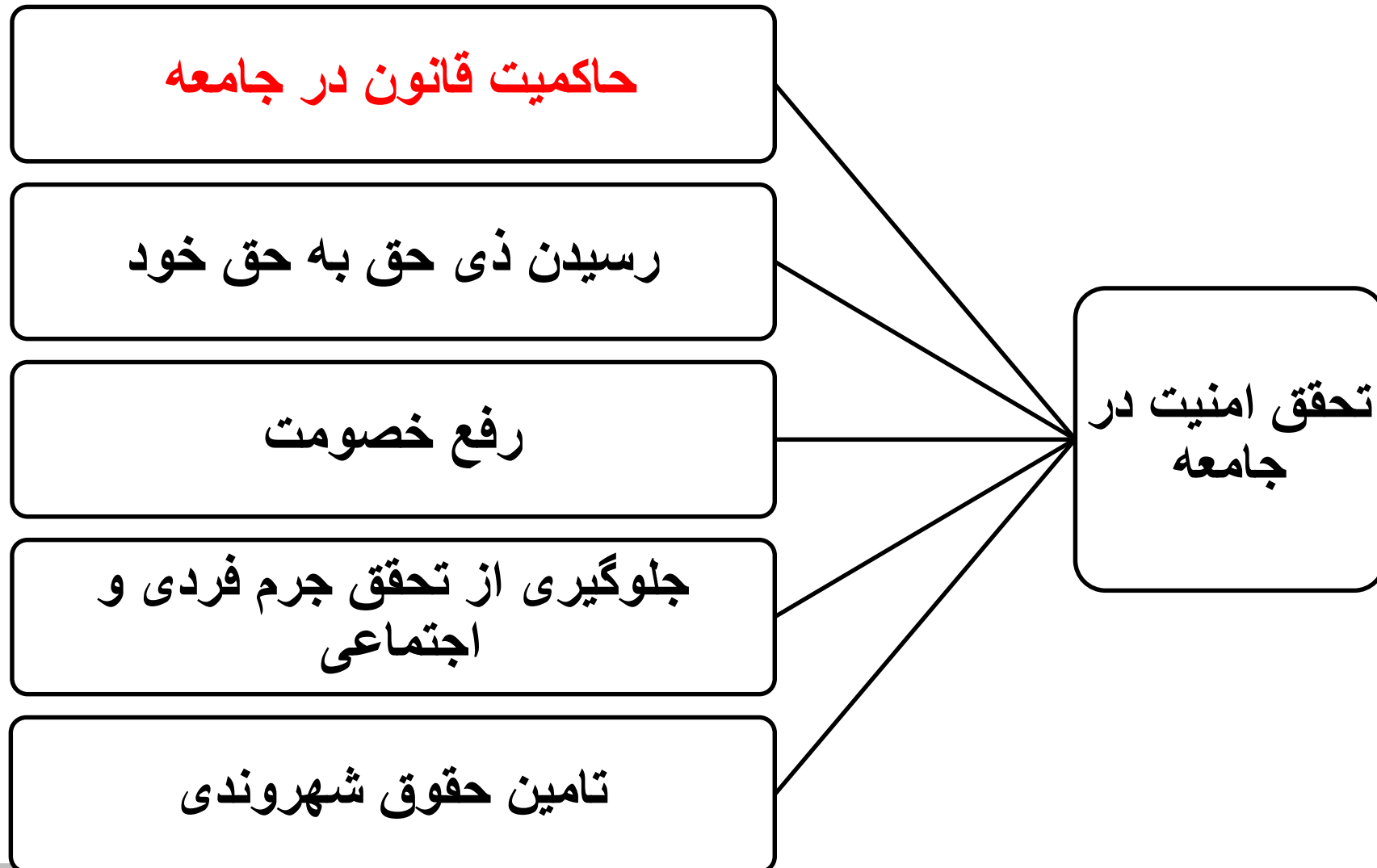
اهداف مکتب قضایی اسلام

اهداف مکتب قضایی اسلام

اهداف مکتب قضایی اسلام

**The Rule
of Law**

حاکمیت
قانون در
جامعه

Overview of Overall Scores and Rankings

The table below shows the overall scores and rankings of the *WJP Rule of Law Index 2021* in alphabetical order. Scores range from 0 to 1, with 1 indicating the strongest adherence to the rule of law.

Country/Jurisdiction	Overall Score*	Change in Overall Score*	Global Rank	Change in Global Rank†	Country/Jurisdiction	Overall Score*	Change in Overall Score*	Global Rank	Change in Global Rank†
 Afghanistan	0.35	-0.01	134	1 ▼	 Dominica	0.58	0.00	53	0
 Albania	0.49	-0.01	83	2 ▲	 Dominican Republic	0.48	0.00	94	3 ▲
 Algeria	0.49	0.00	82	8 ▲	 Ecuador	0.48	0.00	92	1 ▲
 Angola	0.43	0.00	114	4 ▲	 Egypt, Arab Rep.	0.35	-0.01	136	0
 Antigua and Barbuda	0.63	0.00	39	2 ▲	 El Salvador	0.48	-0.02	95	4 ▼
 Argentina	0.56	-0.02	56	1 ▼	 Estonia	0.81	0.00	11	1 ▲
 Australia	0.79	-0.01	13	0	 Ethiopia	0.41	0.00	122	2 ▲
 Austria	0.81	0.00	9	0	 Finland	0.88	0.00	3	0
 The Bahamas	0.61	0.00	47	1 ▲	 France	0.72	-0.01	23	0
 Bangladesh	0.40	-0.01	124	1 ▲	 The Gambia	0.49	-0.02	89	8 ▼
 Barbados	0.65	0.00	35	1 ▲	 Georgia	0.61	0.00	49	0
 Belarus	0.48	-0.04	97	21 ▼	 Germany	0.84	0.00	5	1 ▲
 Belgium	0.79	0.00	14	2 ▲	 Ghana	0.55	-0.01	58	0
 Belize	0.48	0.00	93	3 ▲	 Greece	0.61	0.00	48	1 ▼
 Benin	0.49	-0.01	91	3 ▼	 Grenada	0.59	0.00	50	1 ▲
 Bolivia	0.39	0.00	129	2 ▲	 Guatemala	0.44	-0.01	109	0
 Bosnia and Herzegovina	0.52	0.00	72	1 ▼	 Guinea	0.41	-0.01	120	1 ▲
 Botswana	0.59	-0.01	51	1 ▼	 Guyana	0.50	0.00	78	2 ▲
 Brazil	0.50	-0.01	77	3 ▼	 Haiti	0.38	-	132	-
 Bulgaria	0.54	-0.01	62	2 ▼	 Honduras	0.39	-0.01	126	0
 Burkina Faso	0.50	0.00	75	2 ▲	 Hong Kong SAR, China	0.75	-0.02	19	0
 Cambodia	0.32	-0.01	138	0	 Hungary	0.52	-0.01	69	2 ▼
 Cameroon	0.35	-0.01	135	0	 India	0.50	-0.01	79	3 ▼
 Canada	0.80	-0.01	12	1 ▼	 Indonesia	0.52	-0.01	68	2 ▼
 Chile	0.66	-0.01	32	0	 Iran, Islamic Rep.	0.42	-0.01	119	0
 China	0.47	-0.01	98	2 ▼	 Ireland	0.81	-	10	-
 Colombia	0.49	-0.01	86	2 ▼	 Italy	0.66	0.00	34	0
 Congo, Dem. Rep.	0.35	0.00	137	0	 Jamaica	0.57	0.00	55	1 ▲
 Congo, Rep.	0.42	-	118	-	 Japan	0.79	0.01	15	2 ▲
 Costa Rica	0.68	-0.01	31	0	 Jordan	0.55	-0.02	59	2 ▼
 Côte d'Ivoire	0.45	-0.02	105	2 ▼	 Kazakhstan	0.52	0.00	66	3 ▲
 Croatia	0.61	-0.01	46	0	 Kenya	0.44	0.00	106	4 ▲
 Cyprus	0.68	-	28	-	 Korea, Rep.	0.74	0.00	20	0
 Czech Republic	0.73	0.00	22	1 ▼	 Kosovo	0.55	0.00	60	1 ▲
 Denmark	0.90	0.00	1	0	 Kyrgyz Republic	0.47	-0.02	99	4 ▼
					 Latvia	0.71	-	24	-

*Scores and change in scores are rounded to two decimal places.

†The change in rankings was calculated by comparing the positions of the 128 countries and jurisdictions measured in the 2020 Index with the rankings of the same 128 countries and jurisdictions in 2021, exclusive of the 11 new additions to the 2021 Index. The 11 new countries and jurisdictions added

Overview of Overall Scores and Rankings

- Country/Jurisdiction Iran, Islamic Rep.
- Overall Score* 0.42
- Global Rank – 0.01
- Change in Overall Score* **119** *
- Change in Global Rank† 0